

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2756/23-S
Sp. zn. ČŠIS-S-485/23-S

Název	Základní škola a Mateřská škola Lišany, okres Rakovník
Sídlo	Rakovnická 115, 270 52 Lišany
E-mail	zs.lisany@zslisany.net
IČO	75 034 409
Identifikátor	600 055 671
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Michaela Karlová
Zřizovatel	Obec Lišany
Místo inspekční činnosti	Pod školou 330, Lišany Rakovnická 115, Lišany
Inspekční činnost na místě	5. 10. 2023 – 6. 10. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“), naplňování ŠVP a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), mateřské školy (dále „MŠ“), školní družiny (dále „ŠD“) a školní jídelny.

Dvoutřídní MŠ k termínu inspekční činnosti poskytovala vzdělávání 36 dětem (90% naplněnost). Jedna třída je určena pro nejmladší děti, včetně osmi mladších tří let. Druhá třída je věkově heterogenní. Pro deset dětí bylo předškolní vzdělávání povinné, tři z nich měly povolený odklad povinné školní docházky. MŠ v době inspekční činnosti vzdělávala jedno dítě s odlišným mateřským jazykem s částečnou jazykovou bariérou a jedno dítě s potřebou podpůrných opatření (dále „SVP“). ZŠ je malotřídní, ve třech třídách probíhá vzdělávání žáků prvního až pátého ročníku. V době inspekční činnosti se v ZŠ vzdělávalo 33 žáků (odpovídá naplněnosti přibližně 83 %), z toho sedm žáků se SVP. Žádný žák nepochází z cizojazyčného prostředí. ŠD s jedním oddělením poskytuje zájmové vzdělávání 28 účastníkům (naplněnost 80 %). Od předchozí inspekční činnosti se zvýšil počet dětí, žáků i účastníků zájmového vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) vykonává svou funkci od srpna 2019 a je pro ni odborně i manažersky kvalifikovaná. Vypracovala Koncepti rozvoje školy 2020–25, která vychází z analýzy přechodí koncepce a usiluje o zvyšování kvality výuky a vzdělávání, zároveň také o zlepšování spolupráce školy s rodiči. Tato strategie je průběžně vyhodnocována a stanovené cíle se daří postupně naplňovat. Ředitelka efektivně nastavila kontrolní systém školy. Jeho součástí jsou pravidelné hospitace i vzájemné hospitace pedagogů. Pedagogická rada MŠ a ZŠ projednává strategické dokumenty a organizační záležitosti školy. V MŠ se však méně zabývá výchovně vzdělávacími výsledky dětí ve vztahu k systematickému přijímání opatření k jejich zlepšení.

Od předchozí inspekční činnosti došlo k rozšíření pedagogického sboru. Ředitelka delegovala část pravomocí spojených s řízením MŠ na zástupkyni pro předškolní vzdělávání. Vzdělávání dětí v MŠ zajišťuje celkem pět odborně kvalifikovaných učitelek a asistentka pedagoga. Za účelem zlepšení personálního zabezpečení v mateřské škole vytvořila ředitelka pozici školní asistentky ke dvouletým dětem, která je zároveň i odborně kvalifikovanou vychovatelkou školní družiny.

V ZŠ výuku zajišťuje pět učitelů (včetně ředitelky), z nichž jedna, s minimálním pracovním úvazkem, nespĺňuje odbornou kvalifikaci. Snahu o získání kvalifikovaného pedagoga ředitelka prokázala. Pedagogický tým vhodně doplňují tři asistentky pedagoga, všechny jsou odborně kvalifikované. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) je plánové, vychází z potřeb školy, jejího rozpočtu, osobní profilace pedagogů a vzdělávací nabídky. V uplynulých dvou školních letech bylo DVPP zaměřeno zejména na logopedickou prevenci, práci s nadanými žáky, nové metody výuky a program Začít spolu. Poznatky jsou mezi pedagogy vzájemně sdíleny. Ředitelka absolvovala též vzdělávání zaměřené na zdokonalení v manažerských dovednostech. Přínos DVPP pro školu ověřuje ředitelka při hospitacích a osobními pohovory s pedagogy.

Výchovná poradkyně a metodička prevence nemají absolvované specializační studium, svou poradenskou činnost však vykonávají, na základě výsledků vzdělávání a studia dokumentů, systematicky a efektivně.

Finanční prostředky mj. z evropských fondů byly hospodárně a efektivně využity na kvalitní vybavení školy zejména digitálními technologiemi, které účelně podporují výuku napříč vyučovanými předměty. Práce s nimi se pozitivně odráží ve vzdělávání dětí, žáků i v práci učitelů. Zajištění dalších finančních zdrojů pozitivně ovlivnilo personální podmínky pro výuku (pozice školního asistenta) a sdílení zkušeností pedagogů s kolegy z blízkých škol

i DVPP. Účelně a efektivně byly využity finanční prostředky z národního plánu obnovy na doučování žáků a na digitální pomůcky.

Materiální podmínky školy jsou účelně využívány a postupně zlepšovány, např. vybudováním nových tříd. Průběžně jsou doplňovány a obnovovány hračky a učební pomůcky pro všestranný rozvoj dětí a žáků. Výuka tělesné výchovy probíhá ve vlastní tělocvičně, efektivně jsou využívána i dvě hřiště v blízkosti školy. Herní prvky školní zahrady jsou vhodně využívány pro spontánní pohyb dětí.

Škola usiluje o vytváření pozitivního vztahu dětí a žáků k životnímu prostředí. Účinně podporuje environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu i nastavení zdravého životního stylu podporou kvalitních stravovacích návyků žáků.

Škola aktivně spolupracuje s obcí a místními i regionálními organizacemi a školami podobného typu. Cíleně nabízí aktivity pro utváření dobrých vzájemných vztahů, bezpečného a podnětného prostředí pro děti, žáky i jejich zákonné zástupce.

Škola vytváří bezpečné klima pro děti, žáky, pedagogy a všechny zúčastněné osoby. Systém prevence úrazů a bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků je funkční. Úrazovost školy je na obdobné úrovni jako u srovnatelných škol. Příčiny úrazů byly podrobeny rozboru s důrazem na prokazatelné dodržování stanovených preventivních opatření. Dohledy nad žáky byly stanoveny a v průběhu inspekční činnosti řádně vykonávány. Vstupy do objektů školy jsou vhodně zabezpečeny.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání v MŠ bylo propojeno s aktuálním tématem ŠVP. Vycházelo ze skutečností dětem blízkých a přispívalo k jejich rozvoji ve stěžejních oblastech. V době scházení a v rámci odpoledního vzdělávání měly děti dostatek času a prostoru pro rozvíjení spontánních aktivit dle svého zájmu, využívaly pomůcky pro spontánní pohybové aktivity i připravenou vzdělávací nabídku. Sledované řízené pohybové aktivity však měly s ohledem na nejstarší děti nízkou náročnost bez dostatečného fyziologického efektu na jejich zdraví. Účinnost cvičení ještě snižovalo málo četné opakování cviků a chybějící kontrola správnosti jejich provádění. Z inspekčních hospitací bylo zřejmé, že ve věkově smíšené třídě nejsou nastavena a důsledně dodržována pravidla komunikace. Patrná byla také chybějící vizualizace pravidel chování a společného soužití.

Od předchozí inspekční činnosti došlo ke zlepšení v samostatné sebeobsluze dětí při stravování. V rámci režimových momentů i při stravování však vznikaly prostoje, kdy samostatnější a rychlejší děti musely čekat na ostatní.

Didakticky zaměřené aktivity řízené učitelkou probíhaly především frontální formou nebo prací jednotlivců. Vzdělávací nabídka nebyla správně diferencována s ohledem na věk a individuální potřeby dětí. Z inspekčních hospitací, ze záznamů v třídní knize, vystavených dětských prací v prostoru MŠ i z portfolií dětí je zřejmé jednotné zadání úkolu pro děti všech věkových skupin bez patrné diferenciaci. Též je výrazně nadužíváno pracovních listů, a to i pro nejmladší děti. Učitelka poskytovala dětem průběžnou pozitivní zpětnou vazbu, chybělo však jejich vedení k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení. Tento nedostatek přetrvává od předchozí inspekční činnosti. Dítě se SVP se s pomocí asistentky zapojovalo do všech nabízených aktivit. Při pobytu venku měly děti dostatek prostoru pro realizaci aktivit dle vlastního zájmu i pro volný pohyb.

Vzdělávání v ZŠ vychází z témat ŠVP, je doplňováno pestrými školními a mimoškolními aktivitami. Společným rysem sledované výuky byla tvůrčí atmosféra. Učitelky v hodinách matematiky, českého jazyka, prvouky a přírodopisu zdařile využívaly široké spektrum výchovně vzdělávacích strategií. Výuka byla dynamická, respektující heterogenost tříd a specifika malotřídní školy. Střídání metod a forem práce bylo velmi efektivní a směřovalo k cíli každé hodiny, se kterým učitelky ve všech hodinách žáky seznámily. Vhodně se střídala práce ve dvojicích a ve skupinách s individuální činností žáků. Učitelky projevovaly zájem o vzdělávání žáků, povzbuzovaly je k aktivitě a účelně pracovaly s pravidly třídy. K aktivitě žáků a splnění stanovených cílů přispívalo využití didaktických pomůcek a her. Učitelky využívaly pro přiblížení učiva příběhy nebo příklady z reálného života. Žáci často dostávali prostor pro různé návrhy řešení úkolů a jejich zdůvodnění. Chyběla však pestřejší nabídka dalších zdrojů informací pro žáky a práce s nimi. V této oblasti má škola příležitost ke zlepšení. Pozorováno bylo vzájemné učení žáků, sebekontrola. Důraz byl kladen na správné a souvislé vyjadřování ve větách i rozvoj a využití kreativity. U mladších žáků byly vhodně zařazeny relaxační chvíle. Hodina anglického jazyka byla vedena převážně anglicky. Žáci formou her upevňovali slovní zásobu a s pomocí vhodného videa procvičovali správnou výslovnost. Prakticky využívali přiměřenou slovní zásobu při vzájemné konverzaci ve skupinách. Zvolené činnosti ve sledované výuce tělesné výchovy odpovídaly věku i pohybovým schopnostem a dovednostem žáků. Pravidla činností byla předem vysvětlena a žáci je dodržovali. Vyučující žáky vhodným způsobem motivovala, povzbuzovala je k lepším výkonům a zdůrazňovala význam jejich spolupráce.

Zjevná byla souhra a kooperace učitelek s asistentkami pedagoga při výuce, spolupráce při přípravě na hodiny i jejím vyhodnocování, vzájemná návaznost jejich činností. Ve výuce byla účinně poskytována podpora žákům se SVP, žákům s pomalejším pracovním tempem, ale i nadaným. V některých hodinách byly velmi zdařile využity digitální technologie nejen pro prezentaci a vizualizaci učiva, ale i jako nástroj interaktivní výuky. Zvolené aktivity v hodinách byly smysluplné a vedly k naplnění vzdělávacích a výchovných cílů. V průběhu i v závěrech vyučovacích hodin učitelky žáky systematicky formativně hodnotily a správně je vedly k sebehodnocení. Průběžné motivační hodnocení žáky povzbuzovalo k dalším činnostem a mělo pozitivní vliv na jejich aktivitu. Žáci se na učitelky obraceli s důvěrou a v hodinách byla zaznamenána příjemná pracovní atmosféra.

Školní družina umožňuje účastníkům využít smysluplně volný čas, rozvíjet jejich zájmy a nadání. Činnost je plánovitá a velmi pestrá. V průběhu hospitovaného zájmového vzdělávání byly rozvíjeny všechny klíčové kompetence. Činnosti byly vhodně voleny vzhledem k vytýčeným cílům. Vychovatelky se zaměřovaly na sociální a osobnostní rozvoj jednotlivců, uplatňovaly vstřícný, motivující a respektující přístup. Svoji fantazii měli účastníci příležitost rozvinout při výtvarné a rukodělné činnosti. Při sledovaném zaměstnání projevovali radost a pozitivní postoje.

Škola organizuje společné aktivity s rodiči žáků, také spolupráce s obcí je na výborné úrovni.

Hodnocení výsledků vzdělávání

MŠ vede záznamy o pokrocích dětí ve vzdělávání, které vyhodnocuje dvakrát ročně. Od předchozí inspekční činnosti však přetrvává nedostatek ve stanovení konkrétních opatření k cílené podpoře jednotlivců na základě jejich individuálních potřeb. Vzdělávací obsah MŠ se daří naplňovat. Děti nejmladší věkové skupiny se v době inspekční činnosti snažily zapojovat do všech činností, většinou byly schopné zvládnout režimové požadavky školy, učily se uplatňovat základní hygienické i společenské návyky. Byly vedeny

k samostatnosti v rámci jejich individuálních schopností. Účinnou podporou je působení školního asistenta. Většina dětí zařazených v povinném vzdělávání dokázala samostatně pracovat podle pokynů učitelky, potřebnou dobu se soustředit na vykonávanou činnost, dokončit ji. Projevovaly dobré znalosti zejména v oblasti přírodovědné či jazykové gramotnosti, rozkládaly slova na slabiky, určovaly jejich počet. Většinou prokazovaly dovednosti požadované k formování matematické gramotnosti, orientovaly se v prostoru i v jednoduché časové ose. Dle rozhovoru s učitelkami i asistentkou pedagoga je u dítěte se SVP znatelný výrazný pokrok. Dítěti s částečnou jazykovou bariérou je věnován individuální přístup pro rozvoj jeho řečových schopností. Zpětnou vazbu o úspěšnosti dětí v základním vzdělávání získává MŠ při návštěvách v první třídě a četných společných akcích. Vzdělávací výsledky dětí škola průběžně prezentuje výstavou dětských prací v prostorách MŠ či účastí na společenském životě obce.

ZŠ průběžně vyhodnocuje výsledky vzdělávání žáků. Je využívána široká škála metod a postupů, hodnocena jsou portfolia žáků. Celkové výsledky ředitelka s pedagogy sleduje a vyhodnocuje. Pro hodnocení žáků učitelé sjednocují své postupy. Výsledky jsou projednávány na jednání pedagogické rady, rovněž se jimi pravidelně zabývají učitelé v rámci metodických sdružení. Strategie předcházení školní neúspěšnosti je účelná. Ve školním roce 2022/2023 žáci prospěli s vyznamenáním vyjma dvou, z nichž jeden neprospěl. Systematicky jsou analyzovány rovněž výkyvy v prospěchu žáků a na základě zjištěných skutečností jsou přijímána účinná opatření. Případné zhoršení prospěchu žáka je včas projednáváno s rodiči. K informování rodičů je využívána elektronická žákovská knížka, konány jsou třídní schůzky a dny otevřených dveří. Souhrnné výsledky vzdělávání jsou pravidelně zveřejňovány na webových stránkách školy.

Žákům se SVP a žákům s rizikem neúspěchu je poskytována vhodná podpora formou podpurných opatření doporučených ŠPZ, v prvním stupni podpory iniciovaných školou, a také činnost asistentek pedagoga. Výsledky žáků se SVP se výrazně neodlišují od ostatních žáků školy. Míra absence je nízká ve srovnání s podobnými typy škol a ve sledovaném školním roce má klesající tendenci. Prostředí menší školy, cíleně budované kvalitní vztahy učitelů se žáky a účinný preventivní systém se odráží na velmi dobrých výsledcích chování žáků.

Ředitelka ve škole pravidelně provádí vnitřní evaluaci, dotazníkovým šetřením u zákonných zástupců i žáků zjišťuje míru spokojenosti se školou i klima školy. Tato hodnocení pak vyhodnocuje a dále s nimi vhodně pracuje. O úspěšnosti žáků při přechodu na jinou školu či víceletá gymnázia se vhodně systematicky informuje.

Na dobrých výsledcích vzdělávání se velkou měrou podílí široká nabídka zájmového vzdělávání se svým specifickým zaměřením. Škola se také zúčastňuje soutěží, v nichž se žáci úspěšně účastní i vyšších kol. O dosažených výsledcích v soutěžích a jiných aktivitách škola průběžně informuje na svých webových stránkách, v regionálním a místním tisku.

Závěry

Vývoj školy

- zvýšil se počet dětí, žáků, účastníků zájmového vzdělávání, došlo k obměně pedagogického sboru
- nedostatky zjištěné při předchozí IČ byly odstraněny částečně

- zlepšily se materiální podmínky školy včetně vybavení IT technologiemi

Silné stránky

- Základní škola
- pravidelně je realizována vnitřní evaluace (2.1)
- systematicky probíhá sdílení poznatků pedagogů ze vzdělávání, vzájemné konzultace, vzájemné hospitace (3.3)
- pokrok žáků je pedagogy systematicky sledován a vyhodnocován (4.3)
- cíleně je pracováno s portfolii žáků, dlouhodobé úkoly pro žáky jsou pravidelně vyhodnocovány v rámci tříd i jednotlivců (5.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Mateřská škola
- chybějící vedení dětí k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení (4.3)
- absence systematického přijímání opatření k dalšímu rozvoji osobnosti dítěte na základě vyhodnocování pedagogické diagnostiky (5.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

MŠ:

- přijmout a realizovat opatření k dalšímu rozvoji osobnosti dítěte s ohledem na jeho individuální potřeby,
- vést cíleně děti k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení,
- zařazovat pravidelně řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity s potřebným fyziologickým efektem na zdraví dětí,
- diferencovat vzdělávací nabídku na základě věku a individuálních schopností dětí.

ZŠ:

- četněji využívat různé zdroje informací

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, stav k datu inspekce
2. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, včetně jmenování ředitelky do funkce, plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a přehledu o absolvovaném dalším vzdělávání k termínu inspekční činnosti
3. Účetní a hospodářská dokumentace za rok 2022 a první pololetí 2023
4. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků včetně knih úrazů, poučení dětí a žáků o bezpečnosti a provozních řádů odborných učeben
5. Inspekční zpráva Čj.: ČŠIS-2739/16-S
6. Webové stránky školy <https://zsmslisany.cz/>
7. Školní řády základní a mateřské školy, vnitřní řády školní družiny a školní jídelny účinné k termínu inspekční činnosti
8. Školní vzdělávací programy pro předškolní, základní a zájmové vzdělávání účinné k termínu inspekční činnosti
9. Školní matrika – evidence dětí, žáků a účastníků zájmového vzdělávání včetně dokladů o přijímání k předškolnímu, základnímu a zájmovému vzdělávání školní rok 2023/2024
10. Třídní knihy MŠ a ZŠ za školní rok 2022/23, 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
11. Záznamy z pedagogické rady ZŠ a MŠ, školní rok 2022/2023 a 2023/2024 ke dni inspekce
12. Pedagogická diagnostika, školní rok 2022/2023, portfolia dětí
13. Hodnoticí materiály MŠ, ZŠ (hospitační záznamy) k termínu inspekční činnosti
14. Výroční zpráva školy za školní rok 2022/2023
15. Koncepce rozvoje školy – strategický plán rozvoje školy 2022–2025
16. Vlastní hodnocení školy, školní rok 2022/2023
17. Dokumentace školního poradenského pracoviště účinná k termínu inspekce

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Adéla Mia Filippi, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Blanka Šebestová, školní inspektorka

Bc. Jana Zochová, školní inspektorka

Ing. Marcela Orthoberová, kontrolní pracovnice

26. října 2023